

PERSIAN HERITAGE

VOICES OF RESILIENCE

ISSUE 2

DECEMBER 25

شماره دوم
زمستان 1404

Magazine

OF PERSIAN CULTURE AND ART IN THE UK

فصل نامه فرهنگی - هنری پارسیان بریتانیا

یالدا
YALDA

YALDA NIGHT, THE PERSIAN CELEBRATION OF THE LONGEST WINTER NIGHT OF THE YEAR, HONOURS THE TRIUMPH OF LIGHT OVER DARKNESS WITH POETRY, FAMILY, AND TRADITIONAL FRUITS

PERSIANHERITAGE.CO.UK

بنام خداوند جان و

فهرست مطالب

Table of Contents

02 سخن سردبیر

Editor's Note

03 مقاله

Article

05 گذری بر یلدا

A Glance at Yalda

07 شعر

Poetry

10 رقص

Dance

11 موسیقی

Music

13 داستان کوتاه

Story

14 نماد فصل

Symbol of The Season

15 مسائل حقوقی و مهاجرتی

Legal and Immigration Matters

17 برنامه های فصل جاری

Events of the Season

18 برنامه های فصل آینده

Next Season's Highlights

19 آلبوم تصاویر

Photo Gallery

مشخصات فصل نامه

Masthead

فصل نامه میراث پارسی

Persian Heritage Magazine

شماره دوم فصل زمستان - یلدا

Seasonal Issue – Winter, Issue 2

Yalda, December 2025

اعضای مجله :

صاحب امتیاز : موسسه پارس

سردبیر : داوود گلاب لی

مدیر تولید : عادل تیموری

روابط عمومی : تبسم محمدی

هیات تحریریه : دلارا نجفی،

دکتر مهدی رضامنش، غفور شیخ،

عاطفه شمس، یاسمین دهقان، داوود گلاب لی

طراحی گرافیک و تنظیم: سعید حیدری

Publisher: Pars Community Institute

Editor-in-Chief: Davood Golabli

Production Manager: Adel Teymoori

Public Relations: Tabassom

Mohammadi

Editorial Board:

Dr. Mehdi Rezamanesh, Ghafoor

Sheikh, Atefeh Shams, Yasamin

Dehghan, Davood Golabli

Design & Layout: Saeid Heydari

در همین ابتدای کلام باید از لطف و توجه شما سروران گرامی نسبت به اولین شماره مجله میراث پارسی سپاسگزاری کنم و از مشارکت و استقبال شما عزیزان از مجله مهرگان قدردانی نمایم.

اگر حمایت ها و همراهی های شما نباشد ما در ادامه راه قطعاً با چالش های بیشتری مواجه میشویم. پس اگر تا کنون در پروژه حفظ میراث پارسی سهیم نبودید بدانید که به حضور شما هم نیاز داریم و در بسیاری از زمینه ها میتوانید ما را در حفظ فرهنگ و هنر و آیین باستانی ایران زمین یاری برسانید.

مهم ترین وظیفه ما در این مجله همسو با برنامه های تلویزیونی و فستیوال های فصلی معرفی و گسترش فرهنگ و سنن چند هزار ساله پارسی است که باید در اروپا و بریتانیا بیشتر از آن همه شکوه و جلال و تمدن گفت و شنید تا بلکه ارزش های فرهنگی و اجتماعی آن کمی دیده شود.

یلدا به عنوان یکی از معدود آیین های ماندگار از دوران ایران باستان امروزه هم در کشورهای زیادی جشن گرفته می شود و خداروشکر برخلاف بسیاری از مراسمات فصلی دیگر فراموش نشده و هنوز زنده نگه داشته می شود. البته امروزه با وجود برگزاری مراسمات مختلف در ایران و سایر کشورها هنوز هم باید به معرفی و اشاعه بیشتر فرهنگ و آیین یلدا پرداخت و این تمدن کهن را به جهانیان نشان داده و حتی توسعه داد.

ما در ماه دسامبر فستیوال بین المللی یلدا را به عنوان بزرگترین گردهمایی یلدایی بریتانیا در شمال لندن پیش رو داریم که از همه شما فرهیختگان و وطن پرستان دعوت می کنیم با حضور خود ما را در ادامه راه یاری دهند و این پروژه ارزشمند را حمایت نمایند.

در این شماره از مجله سعی شده علاوه بر سرفصل های همیشگی که در فهرست مطالب داریم آیین یلدا را بیشتر معرفی کنیم و از زوایای مختلف فرهنگی و اجتماعی به آن بپردازیم.

داوود گلاب لی، یلدایتان شادباش

آیین های جالب شب یلدا در ایران

03 | Yalda

• آیین های رایج چله در چهارمحال و بختیاری:

پختن نانی قطور به نام گرده که در میان آن مهره های آبی قرار می دهند یکی از آیین های رایج در چهارمحال و بختیاری است، آنها سپس این نان را بین افراد خانواده تقسیم کرده و فردی که مهره آبی در تکه نان شب به عنوان فرد خوش شانس معرفی می کنند.

یکی دیگر از رسم های جالب چهارمحال و بختیاری در شب یلدا، آب پز کردن کدو تنبل است. بختیاری ها در این شب کدو تنبل های بزرگی که نماد خورشید را برای آن ها دارد، آب پز می کنند و می خورند.

آنها در شب یلدا آش کشک هم درست می کنند، یکی از مواد تشکیل دهنده این آش، همان کدو تنبل آب پز شده است؛ بدین صورت که بعد از آب پز کردن کدو تنبل، آن را ریز کرده و در داخل آش کشک می ریزند.

• آیین های رایج چله در خوزستان:

مردم خوزستان تا سحر انتظار می کشند تا از قارون افسانه ای استقبال کنند. قارون در لباس هیزم شکن برای خانواده های فقیر تکه های چوب می آورد. در باور مردم قدیم این چوب ها به طلا تبدیل می شوند و برای آن خانواده، ثروت و برکت به همراه می آورند. جالب است بدانید بیشترین مقدار خرید هندوانه یلدا مربوط به خوزستان است.

• آیین های رایج چله در سیستان:

آیین شب یلدا در سیستان از دیرباز در سه شب متوالی با عناوین شب «چله بزرگ» و «چله متوسط» و «چله کوچک» برگزار می شود و خویشان و دوستان سفره ای از مهر را می گشودند و از هر دری سخن می گفتند. در هر سه شب مردم سیستان دور هم جمع شده و با دهل و ساز و چوب بازی شب را به صبح می رساندند.

• آیین های رایج چله در قزوین:

از آداب و رسوم «شب یلدا»، فرستادن «خونچه چله» از سوی داماد به عنوان هدیه زمستانی برای عروس است. در این خونچه، برای عروس پارچه، جواهر، کله قند و هفت نوع میوه مثل گلابی، هندوانه، خربزه، سیب و به با تزئینات خاصی فرستاده می شود. به عقیده مادر بزرگ های قزوینی، اگر در این شب ننه سرما گریه کند، باران می بارد؛ اگر پنبه های لحاف بیرون بریزد، برف می آید؛ و اگر گردنبند مرواریدش پاره شود، تگرگ می آید.

• آیین های رایج چله در گیلان:

در گیلان هندوانه را حتماً فراهم می کنند و معتقدند که هر کس در شب چله هندوانه بخورد در تابستان احساس تشنگی نمی کند و در زمستان سرما را حس نخواهد کرد. «آوکونوس» (آو= آب و کونوس = از گیل) یکی دیگر از خوردنی هایی است که در این منطقه در شب یلدا رواج دارد و به روش خاصی تهیه می شود. در فصل پاییز، از گیل خام را در خمره می ریزند، خمره را پر از آب می کنند و کمی نمک هم به آن می افزایند و در خم را می بندند و در گوشه ای خارج از هوای گرم اتاق می گذارند. از گیل سفت و خام، پس از مدتی پخته و آبدار و خوشمزه می شود. آوکونوس در اغلب خانه های گیلان تا بهار آینده یافت می شود و هر وقت هوس کنند از گیل تر و تازه و پخته و رسیده و خوشمزه را از خم بیرون می آورند و آن را با گلپر و نمک در سینه کش آفتاب می خورند.

• آیین‌های رایج چله در لرستان:

در لرستان شب چله (شو اول قاره لری) گندم شیره هم می‌خورند که از این طریق گندم را در شیره می‌خیسانند و زردچوبه و نمک را با آن مخلوط می‌کنند سپس آن را روی ساج برشته می‌کنند و همراه بادام، گردو، کشمش، سیاه دانه و کنجد مخلوط می‌کنند. در گذشته لرستانی‌ها، شب چله، نوجوانان و جوانان با رفتن به پشت بام همسایه خود و دراز کردن شالی، اشعاری را بلند بلند می‌خوانند و همسایه در شال آن‌ها آجیل، شیرینی و میوه و گندم شاهدانه می‌گذارد

• آیین‌های رایج چله در مازندران:

مردم مازندران به شب یلدا، «چله شو» می‌گویند. یکی از آداب و رسوم چله شو در غرب مازندران به‌ویژه منطقه کلارستاق این است که حتماً برای شام ویژه چله شو غذای سنتی سبزی پلو با ماهی، اردک یا مرغ بخورند و با خوردن این غذا به استقبال زمستان بروند. برخی دیگر از خانواده‌های طبری برای شام «برنج با گوشت خروس» آماده می‌کنند. فال گردو از آداب رسوم دیگر مردم مازندران است که علاوه بر فال حافظ، یک فال جالب با گردو نیز در شب چله می‌گیرند. یکی دیگر از شیوه‌های جالب فال گرفتن در مازندران «فالگوش ایستادن» است.

• آیین‌های رایج چله در همدان:

همدانی‌ها فالی می‌گیرند با نام فال سوزن. در گلپایگان قدیم هم شب یلدا این رسم بود. همه دور تا دور اتاق می‌نشینند و پیرزنی به‌طور پیاپی شعر می‌خواند. دختر بچه‌ای پس از اتمام هر شعر بر یک پارچه نبریده و آب ندیده سوزن می‌زند و مهمان‌ها بنا به ترتیبی که نشسته‌اند شعرهای پیرزن را فال خود می‌دانند.

• اعتقادات طبری‌ها در مورد هندوانه شب چله:

آملی‌ها معتقدند اگر در شب چله هندوانه بخورند در طول سال دچار سکت قلبی و خفقان نمی‌شوند. اهالی تنکابن هم معتقدند خوردنی‌های شب چله چهل عدد است و مهم‌ترین آن هم هندوانه است.

• شب چله در استان سمنان

در فرهنگ سنگسری شب چله رسم بر این است که خانواده داماد برای خانواده عروس در سال اول آشنایی هفت دست لباس‌های گرم زمستانی اعم از چادر محلی، دستمال پشمی، روسری ابریشمی، پیراهن ابریشمی سوزن دوزی شده، و کت و دامن از جنس ترمه به همراه انواع کفش شامل چکمه چرمی، کفش کژین، دمپایی پارچه‌ای برای عروس و پارچه‌هایی برای تمامی اعضای خانواده عروس تهیه کرده و به همراه هفت نوع میوه‌های فصل و هفت نوع میوه‌های صندوقی و هفت نوع خشکبار و تنقلات و هفت نوع ظروف چینی، مسی و کریستال را می‌آورند و عروس به همراه مادرش هفت نوع غذا تهیه کرده و دو خانواده با هم میل می‌کنند سپس حافظ و اشعار امیری، کتولی مازنی و سنگسری را می‌خوانند و آسنک‌های محلی را بازگو می‌کنند و به مشکلات یکدیگر واقف می‌شوند و به دنبال چاره‌ای برای رفع آن هستند.

جمع آوری و تنظیم : داوود گلاب لی

یلدا؛ قصه نور در دل طولانی‌ترین شب

05 | Yalda

بلندترین شب سال ، همراهی خانواده ، یلدا !
یلدا یعنی سریانی ، یعنی وقتی به انتظار نور و مهر خورشید مینشینیم کل
شب رو انتظار نور و تلولو اشعه های گرما بخش مهر تابانی مینشینیم شبی را
به بلندای سالی میگذرانی.

اینکه جشن میگیریم از ظلمت تاریکی بلندترین شب سال نیست ، جشن
میگیریم چون امید داریم ، امید داریم که فردا باز خورشید و مهر را میبینیم
و دل انگیز گرمای خورشید ؛ اشعه های نوری که آسمان را روشن میکند و
ابرها را میرقصاند و به آسمان شب چنگ میزند آن تاریکی و ظلمت را میدزد.

پس ما چرا دلمان برای آن تاریکی و ظلمت میرود ؟ چرا همه نور میبینن شاد
میشوند ؟ ما شب و ظلمت رو جشن میگیریم و بند دلمون پاره میشود ؟
ما دلمان برای ابیات حافظ ، «زین آتش نهفته که در سینه ی من است /
خورشید شعله ایست که در آسمان» گرفت.

خورشید هم گاهی فضای خستگی ما را مبتذل میکند ، مگه شب چش بود ؟
هم جام می ، هم ساز و هم نفس گرم آقا جان زیر کرسی .
کدام را بگم ؟! عطار ؟ خیام ؟ : ما لعبتکانیم! لعبتکان ، فلک هم که لعبت باز!
از روی حقیقتیم نه از روی مجاز!
دلمان شاهنامه میخواهد با نقالی آقاجان
دلمان نفس گرم استاد شجریان را میخواهد « شیشه ی می در شب یلدا
شکست »

من هنوز هم دلم شب های یلدا را با تمام ظلمانی بودنش دوست دارم چون
می‌دونم آخرش خیلی قشنگه ، نور میاد
از همه اوصاف و توصیفات دور
نور نور نور نور
اصلا چرا سفره هامون کوچک شد؟

یلدا؛ قصه نور در دل طولانی‌ترین شب

06 | Yalda

چرا آدما رفتن؟ به امیدشان شب یلدا را جشن می‌گرفتیم، تاریکی و ظلمت را جشن می‌گرفتیم به امید شب نشینی هامان تا سحر.

از آمدنم نبود گردون را سود
وز رفتن من جاه و جلالش نفوزود
وز هیچکسی نیز دو گوشم نشونود
کاین آمدن و رفتن از بهر چه بود
یلدا هم می‌ره، خورشید هم میاد
تاریکی می‌ره و نور جاشو میگیره
و ما کماکان به زندگی ادامه می‌دیم

شاید بدون شب نشینی‌ها و آجیل خوری‌ها و گپ و گفت‌ها
اما بنظرم یلدا دلش برای ما تنگ تر است
تا ما برای او
من هنوز هم شب‌های یلدا می‌نشینم ستاره می‌شمرم تا سحر چه
پیش آید باز

دیگران همه در انتظار شب که به بستر بروند
ما به امید طلوع شب ظلمانی خود

ما خرابیم هنوز از غم ویرانی خود

هر کسی شرح دهد قصه‌ی شادی‌هایش
ما نگوئیم بجز شرح پریشانی خود

شمیم نادری

شعر

یلدا یعنی خاطرات صمیمی
از خاطرات کودکی تا به پیری
در پس کوچه های محله قدیمی
خونه مادر بزرگ در حیات نقلی

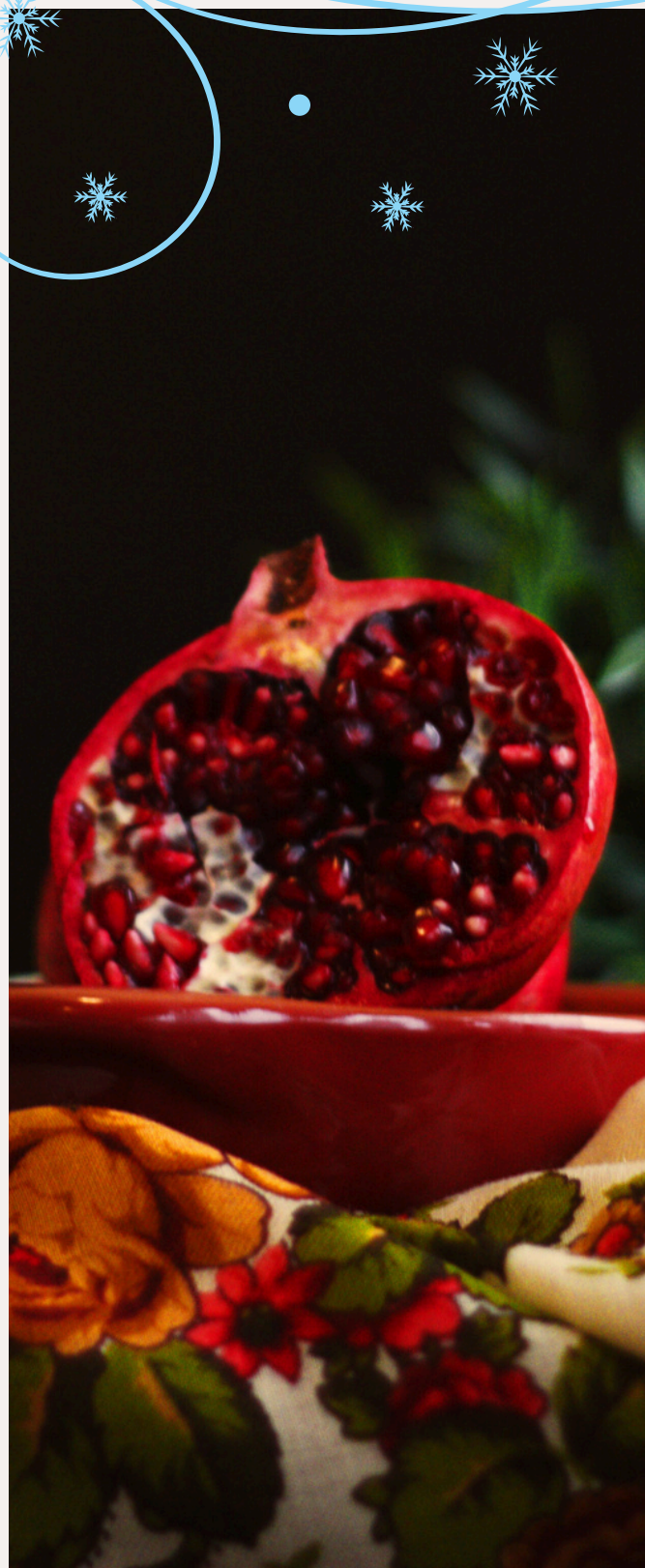
یلدا یعنی آغاز زندگی دوباره
شروع فصلی نو بی بهانه
خدا حافظی پاییز و سلام چله
با تغییر رنگ ها و روزهای تازه

یلدا یعنی محفل آریایی
با ساز و دهل غرق در خوشحالی
همیشه دورهمی و مهمانی
شب زنده داره آنکه دوستش داری

یلدا یعنی غزل های حافظ بخوانی
از ته دل دیگران را دوست بداری
اینکه همیشه قدر دیگر را بدانی
تا صبح فال حافظ را بلند بخوانی

یلدا یعنی شعر و آواز و ترانه
در کنار انار و آجیل و هندوانه
قصه های طولانی از شاهنامه
زیر کرسی بشنوی حرف های تازه

لیلا محمدی

یک شب قرار بود که شیدا کنم ترا
در کوچه های خاطره پیدا کنم ترا

برخیز از کنار رقیبان شور چشم
بنشین کنار من که تماشا کنم ترا

فرهاد باش ! ، عاشق شیرین عمر من
مجنون بمان که واله ی لیلا کنم ترا

چون قطره باش ، قطره ی پاک و زلال و ناب
تا بیکرانِ ساحت دریا کنم ترا

هر شب به شوق دیدن روی چو ماه نو
از بام های شهر تمنا کنم ترا

تو سالهاست دلبر پنهانی منی
حالا به چشم خلق هویدا کنم ترا

وقتی که خاک پای تو مجذوب کعبه هاست
مفتون خاک پاک کلیسا کنم ترا

گفتی شبی که عاشق ، غزل عاشقانه ایی
معشوق شعر ناب ، دلارا کنم ترا

دلارا نجفی
کپنهاگ، دانمارک

شعر یلدایی

یلدا حریف سردی و دوری شود مگر
طاقت طاقم، با تو صبوری شود مگر
میوه و پسته، نار فراوان خریده ام
کوری خانه، منبع نوری شود مگر
درد دلم را با تو بگویم، تو گوش باش
حال و هوایم با تو مروری شود مگر
تا تو بشینی، من هندوانه بیاورم
عزلت غم ها کنج سروری شود مگر
فال بگیرم، حافظ و سعدی ادا کنم
هر که بخواند غرق غروری شود مگر

عاطفه شمس

برای شب یلدا
کاش می شد لحظه هایی را یک دقیقه بیشتر نگه داشت
مثل بلند خندیدن های مادر
مثل در آغوش کشیدن آن یک نفر
مثل لبخندم در کنار دوستانم
که کاش کمرنگ نشود
سرخ بماند مثل اناری ترش
زندگی را دوست دارم
امشب، یک دقیقه بیشتر از همیشه

عاطفه شمس

رقص

رقص پارسی آنقدر پیشینه و ریشه دارد که در هر فصل از مجله باید از بخش کوچکی از آن گنجینه گفت و گوشه ای از این هنر ارزشمند باستانی را به رشته تحریر درآورد.

اینکه رقص پارسی همیشه جزیی از آیین ها و مراسم سالانه مردمی بوده و این هنر در همه ادوار گذشته بخش جدا نشدنی فرهنگ جامعه بوده است بر هیچکس پوشیده نیست.

طبق نوشته ها ریشه رقص یلدا به دوران قبل از میلاد باز می گردد و رقص یلدایی از دوران پیش از ورود اسلام بخشی از محافل و مراسم پارسیان بود و مردم هر ساله با رقص های گروهی و دورهمی شادی یلدا را جشن می گرفتند.

در ایران باستان در آستانه شب یلدا مردم محلی در مناطق کوهستانی با رقص گروهی و چوب بازی به پیشواز زمستان سرد میرفتند و لباس های قرمز و سبز رنگ زنان همیشه در رقص های موزون چشم نوازی می کرد.

در کردستان و آذربایجان و مناطق شمالی ایران قدیم مراسم ویژه جمع آوری انار برگزار می شد که با ترانه ها و رقص محلی هر منطقه همراه بود.

در استان های هم جوار کوهستان زاگرس مثل چهارمحال و بختیاری اما، رقص با سرنا و دهل در شب های منتهی به یلدا همیشه رواج داشته و تا به امروز باقی است.

در آثار بجا مانده از دوران ساسانیان هم رقص با انار بروی ظروف و سنگ نگاره های زیادی به چشم می خورد.

امروزه یلدا یکی از مهم ترین و اصلی ترین جشن ها و دوره همی های سالانه پارسیان در کشورهای مختلف است و ایرانیان داخل و خارج از کشور هر ساله مراسمات ویژه ای برای یلدا دارند که رقص همیشه جزو ارکان اصلی این جشن ها و دوره همی هاست.

علاوه بر ایرانیان رقص یلدا در کشورهای دیگری چون تاجیکستان، آذربایجان، ترکیه و افغانستان هم هنوز بخشی از مراسم شب یلدا می باشد. اینکه بعد از هزاران سال هنوز هم اکثر پارسیان در شب یلدا حتی در دورهمی کوچک خانوادگی هم که شده حتما باهم می رقصند امری بدیهی و چشم نواز است که باید قدرش را دانست و آنرا به دست آیندگان رساند.

به قلم : داوود گلاب لی

موسیقی و شب یلدا

• نغمه های جاودانه ی بلندترین شب سال

شب یلدا، کهنترین جشن ایرانیان، شبی است که در آن مردم از تاریکی و سرما به روشنایی و گرما پناه می برند؛ شبی که مرز میان پاییز و زمستان است، اما در فرهنگ ایرانی به عنوان نمادی از پیروزی نور بر ظلمت و امید بر یأس شناخته میشود. در چنین شبی، موسیقی - همانند شعر، قصه و نور - نقشی اساسی در زنده نگه داشتن روح جمعی ایرانیان داشته است.

• ریشه های باستانی موسیقی در آیین های یلدایی

در ایران باستان، موسیقی بخش جدایی ناپذیر از آیین های فصلی و مذهبی بود. ایرانیان باستان در شب انقلاب زمستانی (یلدا)، که با تولد ایزد مهر یا میترا همراه دانسته می شد، با آواها، سرودها و نغمه های آیینی به استقبال خورشید می رفتند. این نغمه ها که در معابد مهری و گردهماییهای مردمی اجرا می شد، نوعی موسیقی نیایشی بودند که هدفشان ستایش خورشید و روشنایی بود.

در برخی متون تاریخی آمده است که در دوران ساسانی، نوازندگان در دربار شاهان، به ویژه در شب های طولانی زمستان نغمه هایی موسوم به «خسروانی» می نواختند. این نغمه ها نه تنها برای سرگرمی، بلکه برای ایجاد آرامش، امید، و پیوند میان افراد در شب های طولانی سرد اجرا می شد. میتوان گفت که نخستین «کنسرت های زمستانی» ایران در همین فضاهای آیینی و درباری شکل گرفتند.

• موسیقی و شعر؛ همنفس در شب یلدا

یکی از مهمترین جلوه های موسیقی در شب یلدا، همراهی آن با شعرخوانی است. ایرانیان از دیرباز در این شب گرد هم می آمدند، شاهنامه خوانی، فال حافظ، و خواندن اشعار عاشقانه و فلسفی را با نغمه های دل انگیز سازها می آمیختند. در خانه های روستایی و شهری، نی، تار، سه تار و تنبک یا حتی صدای خوشخوان بزرگ خانواده، نقش ساز و نغمه را ایفا می کردند.

در واقع، موسیقی شب یلدا نه برای نمایش یا آموزش، بلکه برای «همدلی» است. نغمه هایی که در این شب نواخته می شود، حالتی درونی دارد؛ آرام، تأمل برانگیز و گاه آمیخته با اندوهی شیرین از گذر زمان. همانگونه که حافظ می گوید:

دست به کاری زنم که غصه سرآمد
نور ز خورشید جوی بو که برآید

بر سر آتم که گر زدست برآید
صحبت حکام ظلمت شب یلداست

بدین ترتیب، شعر فارسی و موسیقی ایرانی در شب یلدا هم صدا می شوند تا مفهومی ژرف از زمان، عشق و جاودانگی را بیان کنند.

موسیقی و شب یلدا

نقش موسیقی محلی در آیین های یلدایی

موسیقی یلدا در ایران یکدست نیست؛ بلکه در هر منطقه ای رنگ و حال خود را دارد.

• در کردستان، دف نوازی و آوازهای محلی در شب چله اجرا می شود و پیران خانواده اشعار حماسی می خوانند.

• در خراسان، نوازندگان دوتار، آوازهایی درباره ی "چله بزرگ و چله کوچک" می خوانند.

• در گیلان و مازندران، موسیقی چوپانی و آوازهای نی نوازان، فضا را با حس طبیعت و زمستان درهم می آمیزد.

• در فارس و اصفهان، دستگاه شور و ماهور برای اجراهای شب یلدا رایج بوده است؛ چرا که این دستگاه ها احساسی گرم، انسانی و آشنا به شنونده منتقل می کنند.

در همه ی این نواحی، موسیقی وسیله ای برای پیوند نسل هاست. نغمه هایی که از پدر بزرگ ها و مادر بزرگ ها به فرزندان منتقل می شود، خود نوعی «میراث شنیداری» است که از دیرباز تا امروز باقی مانده است.

• موسیقی و مفهوم زمان در یلدا

شب یلدا بلندترین شب سال است، اما از فردای آن، روزها طولانی تر می شوند. این چرخش طبیعت همواره الهام بخش موسیقی دانان ایرانی بوده است.

در ردیف موسیقی ایرانی، نغمه هایی چون «افشاری» «بیات ترک» و «نوا» اغلب برای اجرا در فصل زمستان مناسب دانسته می شوند، زیرا حالت تأمل، اندوه و امید درونی دارند؛ همان حسهایی که در شب یلدا جاری است.

نوازندگان و خوانندگان سنتی در گذشته با دقت خاصی نغمه ها را با فصل ها هماهنگ می کردند. برای نمونه، در شب یلدا ممکن بود برنامه با گوشه ای در دستگاه نوا آغاز شود و با لحن گرم تر و شادتر در ماهور یا شور پایان یابد؛ نشانه ای از حرکت از تاریکی به روشنایی.

• یلدای امروز و بازتاب آن در موسیقی معاصر

در دوران معاصر، آهنگ سازان و گروه های موسیقی نیز به شب یلدا پرداخته اند. برخی قطعات ارکسترال و سنتی با الهام از مفاهیم یلدا ساخته شده اند، مانند قطعه هایی با عنوان "یلدا" یا "چله نشین" که با سازهای ایرانی و تلفیقی اجرا می شوند. در این آثار، ترکیب نور و صدا به گونه ای است که شنونده احساس حضور در شب بلند زمستانی را تجربه میکند.

در موسیقی پاپ و تلفیقی امروز نیز، شب یلدا اغلب به عنوان استعاره ای از عشق، انتظار و امید به طلوعی تازه به کار می رود. بسیاری از هنرمندان جوان از این تم برای بیان احساسات انسانی و پیوند با ریشه های فرهنگی خود استفاده می کنند.

موسیقی در شب یلدا چیزی فراتر از سرگرمی است؛ پلی است میان گذشته و حال، میان انسان و طبیعت، میان تاریکی و روشنایی. همانگونه که خورشید پس از طولانی ترین شب سال طلوع می کند، نغمه های یلدایی نیز در دل زمستان، نوید زندگی و امید می دهند.

غفور شیخ (رهاو) خواننده و آهنگساز

شب چله ی مادر بزرگ

برف آرام و بی صدا روی بام های کاه گلی می نشست. باد سردی از سمت کوه می وزید و صدای زوزه اش در کوچه های تنگ روستا می پیچید. اما در دل خانه ی مادر بزرگ، آتشی در تنور می سوخت و بوی نان تازه با بخار چای دارچینی در هوا آمیخته بود.

امشب شب چله بود، بلندترین شب سال. خانه ی مادر بزرگ از همیشه روشن تر بود؛ بچه ها دور کرسی جمع شده بودند، و مادر بزرگ با روسری گلدارش کنار کرسی نشسته بود، تسبیح کهنه اش را می چرخاند و لبخند میزد.

سارا، کوچک ترین نوه، با ذوق پرسید:

«ننه جون، چرا میگن شب یلدا بلندت رین شبه؟»

مادر بزرگ لبخند زد و گفت:

«چون امشب، خورشید برای استراحتش دیرتر برمی گرده، اما از فردا روزها کم کم بلندتر میشن. یعنی تاریکی دیشب، آخرین نفسشه. از فردا، روشنایی دوباره پیروز میشه. مثل وقتی آدم ناامیده، ولی یه امید کوچیک هنوز ته دلش هست.»

بچه ها با دقت گوش می دادند. بیرون، صدای برف شدید تر می شد، اما درون خانه همه چیز پر از گرما بود. مادر سینی انار و هندوانه را آورد؛ دانه های سرخ انار مثل یاقوت زیر نور چراغ می درخشیدند. پدر ظرفی از آجیل شب یلدا را میان جمع گذاشت.

پسر بزرگتر، رضا، دیوان حافظ را برداشت و گفت:

«بریم فال حافظ بگیریم؟»

«همه با شوق گفتند، آره»

رضا چشمانش را بست، نیت کرد و کتاب را گشود. صدایش آرام اما پر از معنا بود:

بر آستان جانان گرسر توان نهادن

مادر بزرگ لبخند زد: «دیدی گفتیم؟ هر چی بخوای، با نیت پاک، شدنی»

صدای خنده ها در خانه پیچید. نسیم سرد از درز پنجره می وزید، اما گرمای کرسی، مهربانی نگاه ها، و شعله ی امید در دل ها، هیچ جایی برای سرما باقی نمی گذاشت.

سارا با انار در دست، به شعله های زرد و سرخ بخاری خیره شد. او به این فکر می کرد که چطور همین شب بلند، با تمام تاریکی اش، پر از زندگی است، پر از قصه، پر از عشق.

مادر بزرگ آهسته گفت:

«یلدا یعنی صبر، یعنی امید. یعنی بدونی هر تاریکی، یه روشنایی پشتشه. همونطور که بعد از

شب چله، صبحش بلندترین روزه»

بچه ها آرام شدند. تنها صدای جرقه ی آتش بود و برف که بیرون می بارید.

و در دل همه، نوری تازه زبانه می کشید — نوری که از قصه ی مادر بزرگ، از حافظ، و از عشق خانواده می آمد.

آن شب، هیچکس احساس سرمای زمستان نکرد.

چون گرمای یلدا، از دلها آغاز شده بود.

نگارنده: غفور شیخ (رهاو)

نماد فصل

Featured Symbol

ننه سرما

ننه سرما در فرهنگ ایرانی نماد زمستان است، پیرزنی مهربان که با آمدنش سرما را می‌آورد و با رفتنش نوید بهار می‌دهد.

Nane Sarma

In Iranian culture, Nane Sarma is the gentle old woman who embodies the spirit of winter. She arrives with the cold season, bringing a touch of frost and the coziness of winter nights, and when she leaves, she heralds the arrival of spring. Her story is a reminder of the cycle of seasons and the warmth that follows even the coldest days

تغییرات تازه مهاجرتی و پیامدهای پنهان آن بر زندگی پناهندگان

15 | Yalda

در روزهای اخیر، بحث‌های گسترده‌ای درباره تغییرات پیشنهادی دولت بریتانیا در زمینه مسیر دریافت اقامت دائم پناهندگان شکل گرفته است. بر اساس طرح‌های جدید، بسیاری از قواعدی که هزاران نفر زندگی خود را بر اساس آن بنا کرده‌اند، قرار است تغییر کند، آن هم نه از زمان تصویب، بلکه به صورت عقب‌گرد تا سال ۲۰۲۱. این موضوع نگرانی‌های فراوانی را در جامعه ایجاد کرده است.

این تغییرات نه تنها با وعده‌های پیش از قدرت‌گیری حزب کارگر هم‌خوانی ندارد، بلکه سخنان اخیر شابانا محمود، وزیر کشور، کاملاً در تضاد با مواضعی است که او قبلاً در مورد مهاجرین بدون مدرک مطرح می‌کرد. این چرخش ناگهانی سبب افزایش بی‌اعتمادی و ایجاد باتکلیفی در میان کسانی شده است که بر اساس قوانین موجود برای ساختن آینده‌ای امن تلاش کرده‌اند.

کاهش مسیر اقامت به ویزاهای دو و نیم ساله می‌تواند پیامدهای جدی برای جامعه داشته باشد، از کاهش انسجام اجتماعی گرفته تا سخت‌تر شدن یافتن کار پایدار. بسیاری از کارفرمایان حاضر به سرمایه‌گذاری روی افرادی با اقامت کوتاه‌مدت نخواهند شد. حتی کسانی که قصد خود اشتغالی دارند، احتمالاً برای گرفتن قرارداد، اجاره‌نامه یا توافقی‌های مالی با مشکل روبه‌رو می‌شوند. این بی‌ثباتی ممکن است برخی را به شرایط نا امن، استیصال و حتی جرم ناشی از فقر و اجبار سوق دهد.

علاوه بر این، عقب‌گرد قوانین تا سال ۲۰۲۱ از نظر اخلاقی و حقوقی بسیار سؤال‌برانگیز است. این وضعیت مانند آن است که فردی سه یا چهار سال پیش در جاده‌ای قانونی رانندگی کرده باشد، اما امروز به او گفته شود که آن جاده از امروز «غیرقانونی» شده و اکنون باید بابت آن مجازات شود. چنین رویکردی مغایر با اصل قطعیت قانون و عدالت است.

مهم‌تر از همه، نباید سرنوشت انسان‌ها را به محاسبات مالی و بودجه‌ای تقلیل داد. نگاه عددی و اقتصادی به زندگی، سلامت، امنیت و آینده افراد رویکردی غیرانسانی و مخالف اصول بنیادین حقوق بشر است. این قوانین جدید بیش از همه بر افراد آسیب‌پذیر مانند افراد دارای ناتوانی جسمی یا روانی، والدین تنها، کودکان و کسانی که به ثبات نیاز دارند، فشار وارد خواهد کرد.

بریتانیا سال‌ها به دلیل پایبندی به عدالت، برابری و حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر شناخته شده است. به همین دلیل، لازم است جامعه از طریق فرستادن نامه به نمایندگان مجلس و همچنین مشارکت در کارزارهای آنلاین صدای خود را به گوش مسئولین برساند تا این ارزش‌ها حفظ شوند.

از همه شما، به عنوان اعضای جامعه، خواهش می‌کنم:

حمایت هر کدام از ما می‌تواند مستقیماً بر آینده هزاران انسان تأثیر بگذارد. سکوت ما ممکن است به تصویب قوانینی منجر شود که زندگی‌های بسیاری را دگرگون کند.

امیدواریم با همبستگی، آگاهی‌رسانی و صدای واحد، بتوانیم از ارزش‌هایی که بریتانیا به آن افتخار می‌کند (عدالت، انسانیت و احترام به کرامت انسانی) دفاع کنیم.

مریم سهی

سوپروایزر ارشد پرونده‌های پناهندگی و مهاجرت

عضو رسمی و دارای مجوز از Law Society

برنامه های این فصل

در شب یلدا، رویدادها رنگ و بویی شاعرانه به خود می گیرند؛ از نمایشگاه ها و بازارچه های سنتی گرفته تا مسابقات هیجان انگیز، خنده های شیرین استندآپ کمدی، نوای دلنشین موسیقی زنده و گردهمایی های صمیمانه. این لحظه ها فرصتی است برای پیوند دل ها و ساختن خاطراتی که چون شعر در ذهن ها می ماند.

نمایشگاه بین المللی یلدا

بزرگترین گردهمایی یلدایی پارسیان بریتانیا

FROM 10 AM TO 4 PM
SUNDAY
DECEMBER 14TH

FREE ENTRY | بون ورودی برای همگان

هرآنچه برای یلدا میخواهید را از نمایشگاه تهیه کنید

LONDON
HARROW BANQUETING HALL (HA1 2DE)
INFO VIA WHATSAPP: 07776710007 - 07776711140

YALDA Festival

LONDON

EXHIBITION
YALDA

FREE ENTRY | ورودی رایگان

SUNDAY 14th DECEMBER
FROM 9 AM TO 3 PM

THE HARROW BANQUETING HALL
(HA1 2DE)

جهت اجاره غرفه یا اسپانسر شدن در واتساپ پیام دهید

هشتمین دوره مسابقات
حرفه ای تخته نرد لندن

2025 LONDON
BACKGAMMON
COMPETITION

در فستیوال بین المللی یلدا

SUNDAY 14th DECEMBER
FROM 10 AM TO 2 PM

THE HARROW BANQUETING HALL

همراه با جوایز نقدی (تا ۵۰۰۰ پوند)
توسط اسپانسر

INFO VIA WHATSAPP: 07776710007 - 07776711140

برای اولین بار در بریتانیا
مسابقه استندآپ کمدی ایرانی
در فستیوال بین المللی یلدا در لندن

STAND UP COMEDY

INTERNATIONAL YALDA FESTIVAL

SUNDAY 14th DECEMBER
From 11 Am to 1 Pm

با جوایز نقدی تندیس بلورین و لوح تقدیر

The Harrow Banqueting Hall
LONDON

جهت ثبت نام در واتساپ پیام دهید:

07776711140
07776710007

| Events of the Season

برنامه های فصل آینده

18 | Yalda

• فستیوال بین المللی نوروز

International NOWRUZ Festival 2026

London & Liverpool

• نمایشگاه نوروزی لندن

NOWRUZ Exhibition – London

• نمایشگاه نوروزی لیورپول

NOWRUZ Exhibition – Liverpool

• بازارچه نوروزی / نوروز مارکت

NOWRUZ Market

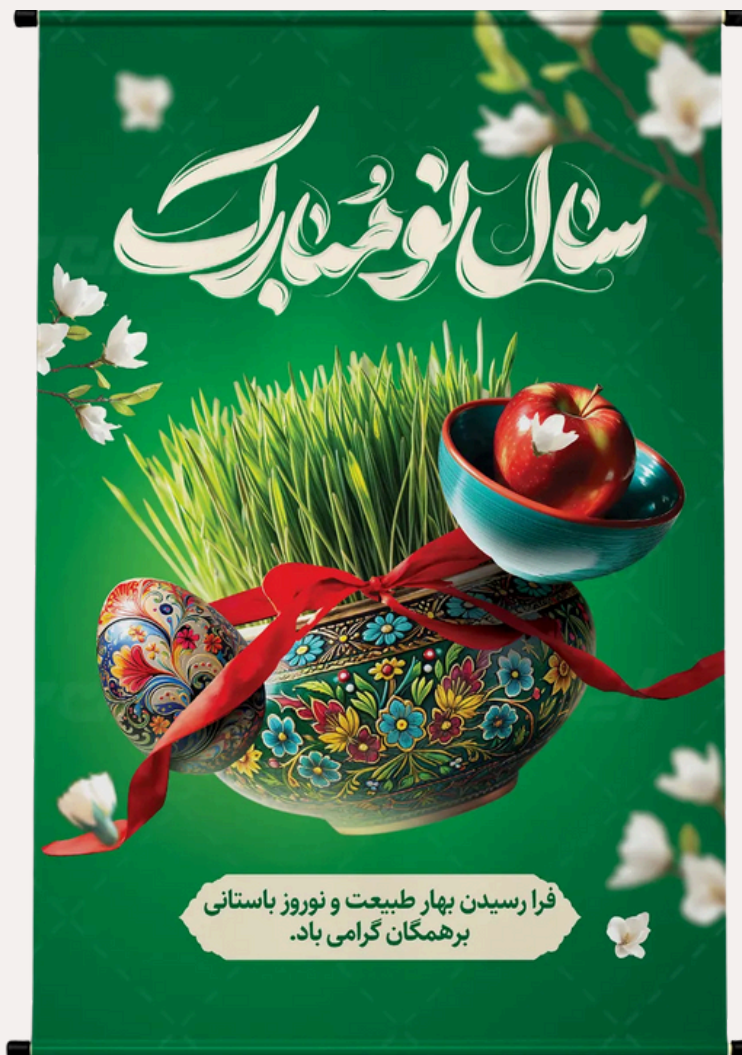
• مسابقه استعدادیابی

A Talent Discovery Competition

• مسابقات تخته نرد 2026

BACKGAMMON Competitions

| Next Season's Highlights

آلبوم تصاویر

Photo Gallery

PERSIANHERITAGE.CO.UK
DECEMBER 25, ISSUE 2, YALDA